

Valtioneuvoston asetus

metsätalouden määräaikaisesta kannustejärjestelmästä

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti säädetään metsätalouden määräaikaisesta kannustejärjestelmästä annetun lain (71/2023) nojalla:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Soveltaisala

Tässä asetuksessa säädetään metsätalouden määräaikaisesta kannustejärjestelmästä annetun lain (71/2023), jäljempänä *kannustejärjestelmälaki*, nojalla myönnettävien tukien myöntämisen edellytyksistä, tukien määrästä ja muista tukien määräytymisperusteista samoin kuin tukipäätöksessä annettavista tiedoista.

2 §

Pääasiallinen maatala- tai metsätalouden harjoittaminen

Yhteisön katsotaan harjoittavan pääasiallisesti maatala- tai metsätaloutta, kun yhteisön liikevaihdosta ja tasearvosta yli puolet on muodostunut maatala- tai metsätaloudesta tuen hakemista välittömästi edeltävällä päättyneellä tilikaudella. Jos toimintansa aloittavalla yhteisöllä ei ole vielä vahvistettua tilinpäätöstä, jonka perusteella liikevaihdon ja taseen arvoa voidaan arvioida, voidaan hyväksyä muukin riittävä selvitys siitä, että pääasiallisena tarkoituksena on maatala- tai metsätalouden harjoittaminen.

Maatala- tai metsätalouden harjoittamisen katsotaan muodostavan pääosan säätiön toiminnasta, kun säätiön liikevaihdosta ja tasearvosta yli puolet muodostuu maatala- tai metsätaloudesta tuen hakemista välittömästi edeltävällä päättyneellä tilikaudella. Jos toimintansa aloittavalla säätiöllä ei ole vielä vahvistettua tilinpäätöstä, jonka perusteella liikevaihdon ja taseen arvoa voidaan arvioida, voidaan hyväksyä muukin riittävä selvitys siitä, että toiminnasta pääosan muodostaa maatala- tai metsätalouden harjoittaminen.

Tuloverolain (1535/1992) 4 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetun verotusyhtymän katsotaan harjoittavan pääasiallisesti maatala- tai metsätaloutta, kun sille on viimeksi toimitetussa verotuksessa vahvistettu maatalouden tai metsätalouden puhdas tulo ja kun maatala- tai metsätalouden voidaan verovelvollisen ilmoittamista varten pitämien muistiinpanojen perusteella arvioida muodostaneen pääosan verotusyhtymän toiminnasta.

Tässä pykälässä *maatilataloudella* tarkoitetaan maa- ja metsätaloutta.

3 §

Pohjoinen, keskinen ja eteläinen Suomi

Tässä asetuksessa *pohjoisella Suomella* tarkoitetaan metsien kestävästä hoidosta ja käytöstä annetun valtioneuvoston asetuksen (1308/2013) 1 §:n 8 kohdassa tarkoitettua aluetta, *keskisellä Suomella* mainitun pykälän 9 kohdassa tarkoitettua aluetta ja *eteläisellä Suomella* mainitun pykälän 10 kohdassa tarkoitettua aluetta.

4 §

Tuen määrän määräytyminen

Tuki-intensiteetin ja hyväksyttävien kustannusten laskemisessa käytettävät luvut on ilmaistava ennen verojen tai maksujen vähentämistä. Arvonlisävero katsotaan metsäluonnon hoidon tuen hyväksyttäväksi kustannukseksi, jos se jää hakijan lopulliseksi kustannukseksi.

Useammassa kuin yhdessä erässä maksettava tuki ja hyväksyttävät kustannukset diskontataan tuen myöntämishetken arvoon. Diskonttauksessa käytettävä korko on tuen myöntämispäivänä sovellettava diskonttauskorko. Diskonttauskorkona käytetään viite- ja diskonttokorkojen määrittämisessä sovellettavan menetelmän tarkistamisesta annetussa komission tiedonannossa (2008/C 14/02) tarkoitettua viitekorkoa.

Rahoitettavien toimenpiteiden toteuttamisesta tuensaajalle syntyvät tulot vähennetään toimenpiteen kokonaiskustannuksista, jos tuki määräytyy todellisten kustannusten perusteella. Tällaisiksi tuloiksi katsotaan toimenpiteen toteuttamista koskevan rahoitushakemuksen jättämisen jälkeen rahoitettavan toimenpiteen toteuttamisesta metsätaloudesta syntyvät tulot.

5 §

Suuri yritys ja oma työ

Kannustejärjestelmälain 7 §:n 1 momentissa tarkoitettuja suuria yrityksiä ovat ne yritykset, jotka eivät ole tiettyjen maa- ja metsätalouden ja maaseutualueiden tukimuotojen toteuttamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti annetun komission asetuksen (EU) 2022/2472 liitteen I mukaiset perusteet täyttäviä yrityksiä.

Jos maanomistaja on luonnollinen henkilö, omana työnä pidetään maanomistajan omaa ja hänen puolisonsa tai samassa taloudessa asuvan lapsensa tekemää työtä. Jos maanomistaja on yhteisö, yhtymä tai kuolinpesä, omana työnä pidetään yhteisön, yhtymän ja kuolinpesän yhtiömiehen, jäsenen ja osakkaan tekemää työtä. Jos kyse on kannustejärjestelmälain 4 §:n 2 momentissa tarkoitettusta yhteisomistuksesta, omana työnä pidetään luonnollisen henkilön tai yhtiön yhtiömiehen tekemää työtä. Jos maanomistaja on yhteisö tai säätiö, omana työnä pidetään yhteisön ja säätiön palveluksessa olevan henkilön tekemää työtä yhteismetsän palveluksessa olevan henkilön tekemää työtä lukuun ottamatta. Lisäksi omaksi työksi katsotaan aina vastikkeetta tehty työ.

2 luku

Taimikon ja nuoren metsän hoito

6 §

Taimikon ja nuoren metsän hoitokohde

Taimikon ja nuoren metsän hoitokohteen pinta-alan tulee olla vähintään hehtaari. Kohde voi koostua useasta eri kuviosta.

7 §

Käsittelyn jälkeinen metsikkö

Kasvatettavan taimikon tai nuoren metsän keskipituuden tulee työn jälkeen olla vähintään 0,7 metriä ja enintään 12 metriä, kun pääpuulaji on havupuu ja enintään 15 metriä, kun pääpuulaji on lehtipuu. Kasvatettavalla taimikolla tai nuorella metsällä tarkoitetaan hoidettavan jakson kasvatettavaa puustoa. Kasvatettavan puuston on oltava puulajiltaan kasvupaikalle sopivaa ja latvukseltaan elinvoimaista eikä siinä saa olla kasvua haittaavia vaurioita.

Hoitotyössä tulee poistaa kasvatettavan puuston kasvua haittaavaa puustoa. Hoitotyössä tulee välttää lehtipuiden poistoa niissä tilanteissa, joissa lehtipuusto ei haittaa kasvatettavan jakson kasvatusta ja se sopii kasvatettavaksi puustoksi yhdessä pääpuulajin kanssa. Kohteelle voi jättää pienialaisia luonnontilaan jääviä alueita, suojatiheikköjä, säästöpuuryhmiä tai pienvesien ja vesistöjen suojavyöhykkeitä. Nämä luetaan tehoalaan silloin, kun niiden yhteinen pinta-ala on alle kymmenen prosenttia kohteen pinta-alasta. Jos kohde on aukkoinen tai epätasainen, tuki myönnetään työn tehoalan mukaisena.

Jos hoidettavan jakson taimien keskipituus on enintään kolmen metriä, ei hoidon jälkeen saa jäädä kasvatettavan havupuuston tai lehtipuuston kasvua haittaavaa tai latvavaurioita aiheuttavaa etukasvuista lehtipuustoa. Jos hoidettavan jakson puuston keskipituus on yli kolme metriä mutta alle kahdeksan metriä, kohteelle saa jäädä hoidon kohteena olevaan jaksoon enintään 2 500 runkoa hehtaaria kohden. Jos hoidettavan jakson puuston keskipituus on vähintään kahdeksan metriä, kohteelle saa jäädä hoidon kohteena olevaan jaksoon enintään 1 300 runkoa hehtaaria kohden, kun pääpuulaji on lehtipuu ja enintään 1 500 runkoa hehtaaria kohden, kun pääpuulaji on havupuu.

Pienpuun keruussa tulee jättää keräämättä kuolleet pysty- ja maapuut.

8 §

Taimikon ja nuoren metsän hoidon tuen määrä

Taimikon ja nuoren metsän hoidon tuki on 200 euroa hehtaarilta. Jos eteläisessä tai keskisessä Suomessa taimikon ja nuoren metsän hoidon yhteydessä syntyvää pienpuuta kerätään kohteelta vähintään 35 kiintokuutiometriä hehtaaria kohden ja pohjoisessa Suomessa vähintään 25 kiintokuutiometriä hehtaaria kohden, tuki on kuitenkin 300 euroa hehtaarilta. Korotetun tuen edellytyksenä on, että pienpuuta kertyy kaikilta keruualueen kuvioilta ja pääosin tasaisesti.

3 luku

Terveyslannoitus

9 §

Terveyslannoituskohde

Terveyslannoituskohteen pinta-alan tulee olla vähintään kaksi hehtaaria. Kohde voi koostua useasta eri kuviosta.

Alueen vesitalouden katsotaan olevan kunnossa, kun vedenpinnan taso ei nouse kasvukauden aikana turpeessa tasolle, joka vähentää puuston kasvua. Terveyslannoituskohteen vesitalouden kunnan arvioinnissa tulee huomioida, että terveyslannoitus lisää puuston haihduntaa ja laskee veden pinnan tasoa kasvukaudella, vaikka ojia ei kunnosteta.

Tukea ei myönnetä terveyslannoitukseen silloin, kun maaperä on vettä läpäisemätöntä savikkoa.

Tuen myöntäminen terveyslannoitukseen edellyttää, että kohteella on vähintään 70 kuutiometriä hehtaaria kohden kasvatuskelpoista puustoa ennen toimenpidettä. Tästä vähimmäisvaatimuksesta voidaan poiketa, jos terveyslannoitus tehdään taimikoissa. Jos terveyslannoitus tehdään taimikoissa, kohteen tulee olla kasvatuskelpoinen taimikko, jossa taimikon varhaishoito on tehty tarkoituksenmukaisella tavalla ja taimikon keskipituus on vähintään 0,7 metriä. Kasvatuskelpoista taimikkoa koskevasta vaatimuksesta voidaan poiketa niillä enintään 0,3 hehtaarin aukkoja sisältävillä kuvioilla, joilla kasvatushakkuu on tehty tavalla, josta ei seuraa metsälaissa (1093/1996) säädettyä uudistamisvelvoitetta. Tukea ei myönnetä hieskoivikoiden terveyslannoitukseen eikä lannoittamiseen kohteilla, joilla puuston uudistaminen on edelleen kasvattamista kannattavampaa.

10 §

Lannoitevalmiste

Käytettävän boorilannoitteen määrässä tulee noudattaa valmistajan ohjetta. Valmistajan ohjeen mukaista ylintä määrää voidaan käyttää vain maaperä-, neulas- tai lehtianalyysin perusteella.

Käytettävän tuhkalannoitteen määrä tulee määritellä lannoitteen ravinnesisällön ja lannoitettavan kohteen kasvupaikan perusteella huomioiden lannoitteen raskasmetallien määrät.

Tukea ei myönnetä, jos lannoituksessa käytetään pelkästään kasvatuslannoitukseen tarkoitettua lannoitevalmistetta.

11 §

Lannoitevalmisteen levittäminen

Lannoitevalmiste tulee levittää siten, että vesistöjen ja pienvesien rannoille jätetään kohdekohtaisesti riittävä lannoittamaton suojakaista.

Ojitusalueilla tulee välttää lannoitevalmisteen joutumista suoraan ojiin.

Lannoitevalmiste tulee levittää sulan maan aikana tuhkalannoitteita lukuun ottamatta.

12 §

Terveyslannoituksen tuen määrä

Terveyslannoituksen tuki on 155 euroa hehtaaria kohden käytettäessä boorilannoitetta ja 270 euroa hehtaaria kohden turvemaiden tuhkalannoituksessa.

4 luku

Suometsän hoito

13 §

Suometsän hoitosuunnitelman suunnittelualue

Suometsän hoitosuunnitelman suunnittelualueen pinta-alan tulee olla vähintään viisi hehtaaria.

Kannustejärjestelmälain 15 §:n 2 momentin 3 kohdassa tarkoitetun suunnittelualueen tulee olla pääasiassa metsämaata. Suunnittelualueeseen kuuluvien kiinteistöjen ei tarvitse muodostaa yhtenäistä aluetta, mutta niiden tulee sijaita samalla suoalueella tai sen osavalueella.

Suoalueeksi katsotaan alue, jossa suokasvien maatumisesta muodostuneen turvekerroksen paksuus on yli 30 senttimetriä. Suon ja kivennäismaan vaihtumisvyöhyke voidaan sisällyttää suunnittelualueeseen, jos vyöhykkeellä on tarkoitus tehdä luonnonhoitoa.

14 §

Vesiensuojelusuunnitelma

Kannustejärjestelmälain 15 §:n 3 momentin 4 kohdassa tarkoitetun vesiensuojelusuunnitelman tulee sisältää kuvaus vesiensuojelun kannalta välttämättömistä toimenpiteistä. Suunniteltaessa vesiensuojelurakenteiden mitoittamista ja sijoittelua sekä muuta vesiensuojelun järjestämistä tulee huomioida suunniteltujen suunnittelualueen metsäkäsittely- ja vesiensuojelutoimenpiteiden lisäksi myös muut samalla suoalueella tai sen osa valuma-alueella tehtäväksi jo aikaisemmin suunnitellut tai jo toteutetut toimenpiteet, jos tieto metsäkäsittely- ja vesiensuojelutoimenpiteistä on saatavilla Suomen metsäkeskuksen tarjoamasta avoimesta palvelusta suunnitelman laadintaan ryhdyttäessä.

Vesiensuojelusuunnitelman tulee sisältää tieto lähimmästä vesistöstä, jonne vedet johdetaan, ja sen keskiveden korkeudesta sekä niiden metsäkäsittelytoimien sijainnista, toteutustavasta ja suunnitellusta toteutusajasta, joista aiheutuvia vesistöhaittoja vesiensuojelusuunnitelman toimilla pyritään vähentämään. Suunnitelmaan tulee merkitä ne ojien osuudet, joissa eroosiohaittoja esiintyy, ja toimet, joilla ne korjataan. Vesiensuojelusuunnitelmassa tulee esittää toteutettavien rakennelmien sijainti, mitat ja toteutustapa sekä valuma-alueen rajat ja muut rakennelmien mitoittamisessa käytetyt tiedot. Jos vesiensuojelun toteutukseen liittyy vesien johtamista luontaisesti veden puhdistukseen soveltuvalle alueelle tai uomaan, tulee sen toteutus kuvata osana vesiensuojelusuunnitelmaa. Suunnitelmaan sisältyvien toimenpiteiden tehokkuudesta tulee esittää arvio, jossa huomioidaan alueen maastonmuodot ja maalajit. Kun vesiensuojelun toteutukseen liittyy valtaojien perkaamista, tulee perkauksen toteutus kuvata siten, että sen tarpeellisuus käy ilmi.

Vesiensuojelusuunnitelmassa tulee mainita, esiintyykö alueella happamia maita. Kun vesiensuojelusuunnitelma laaditaan alueelle, jossa esiintyy happamia sulfaattimaita, tulee suunnitelmassa esittää keinot ja arvio niiden tehokkuudesta happamuushaittojen vähentämisessä.

Hyväksyttäviä vesiensuojelutoimenpiteitä kiintoaine- ja ravinnekuormituksen vähentämiseksi ovat vesistöjen suojakaistojen, patojen, pintavalutusalueiden, kosteikkojen, kaivu- ja perkauskatkojen, laskeutusaltaiden, lietekuoppien sekä muiden kiintoainesta pidättävien sekä eroosiota ja ravinteiden kulkua vesistöön vähentävien vesiensuojelurakenteiden tekeminen ja kunnostaminen. Jos vesiensuojelurakenteina käytetään ainoastaan laskeutusaltaita ja lietekuoppia, tulee vesiensuojelusuunnitelmassa ilmoittaa syy, miksi muiden vesiensuojelukeinojen käyttö ei ole mahdollista. Myös valtaojan perkaus voidaan katsoa vesiensuojelurakenteeksi, jos sen toteutustapa on ravinteiden ja kiintoaineen huuhtoutumista vähentävä.

15 §

Suometsän hoitosuunnitelmaan sisältyvät luontokohteet ja luonnonhoitokohteet

Suometsän hoitosuunnitelman tulee sisältää tieto kiinteistöjen luontokohteista sekä mahdollisista soiden ennallistamiskohteista ja muista luonnonhoitokohteista. Suunnitellut toimenpiteet eivät saa huonontaa luontokohteiden tilaa.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuihin luontokohteisiin kuuluvat:

- 1) metsälain 10 §:ssä tarkoitettut erityisen tärkeät elinympäristöt;
- 2) vesilain (587/2011) 2 luvun 11 §:ssä tarkoitettut vesiluontotyypit;

- 3) luonnonsuojelulainsäädännön nojalla perustetut luonnonsuojelualueet;
- 4) Natura 2000 –verkoston alueet;
- 5) luonnonsuojelulain (9/2023) 65 §:ssä tarkoitetut tiukasti suojellut luontotyytit;
- 6) luonnonsuojelulain 78 §:ssä tarkoitetut tiukkaa suojelua edellyttäviin eläinlajeihin kuuluvien yksilöiden lisääntymis- ja levähdyspaikat;
- 7) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätöksellä rajatut luonnonsuojelulain 64 §:ssä tarkoitetut suojellut luontotyytit, 77 §:ssä tarkoitetut erityisesti suojeltavan lajin esiintymispaikat ja 79 §:ssä tarkoitetut Euroopan unionin tärkeinä pitämien eliölajien esiintymispaikat.

16 §

Suometsän hoitosuunnitelmaan sisältyvät metsänkäsittelytoimenpiteet ja piennarteiden tekeminen

Suometsän hoitosuunnitelman metsänkäsittelytoimenpiteiden tulee mahdollistaa kestävä metsätalouden harjoittaminen suunnittelualueella. Toimenpiteiden suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota suunnittelualueen eri osien kuivatustilaan. Suunnittelussa on huomioitava puuston kasvuolosuhteet ja minimoitava turpeen hajoamisesta seuraavat ilmasto- ja vesistövaikutukset sekä vaikutukset monimuotoisuudelle.

Suometsän hoitosuunnitelmaan tulee sisällyttää selvitys jatkuvan metsänkasvatuksen, terveystalouden sekä muiden vedenpinnan säätelyyn vaikuttavien metsänkäsittely- ja hoitotoimenpiteiden toteuttamismahdollisuuksista alueen eri osissa. Toimenpiteiden tulee olla toteutettavissa siten, että tarpeetonta ojen kunnostusta voidaan välttää.

Sellaisten suunnittelualueiden metsänkäsittelytoimenpiteet, joilla esiintyy happamia sulfaattimaita, tulee suunnitella siten, ettei toimenpiteillä edistetä happamuushaittoja synnyttävien olosuhteiden muodostumista. Lisäksi tarvittaessa suometsän hoitosuunnitelmaan merkitään ne tarpeelliset toimenpiteet, joilla vähennetään valumavesien happamoitumista ja happamuudesta aiheutuvia haittoja. Piennartie voidaan tehdä ojastoa lähimmälle kantavalle maapohjalle asti. Piennarteiden määrässä ja sijoittelussa tulee huomioida suunniteltavan suoalueen kuljetustarpeet ja vesiensuojelunäkökohdat.

17 §

Suometsän hoitosuunnitelmaan sisältyvät muut toimenpiteet

Suometsän hoitosuunnitelman tulee sisältää suunnittelualueesta seuraavat tiedot:

- 1) ojastokohtaisten laskuojien sijainti, kunto, arvio kunnostustarpeesta perusteluineen sekä tieto niiden laskuojien suunnittelusta kaivussyvyydestä, joiden kunnostaminen katsotaan tarpeelliseksi;

- 2) kuivatusojien sijainti ja kunto kuivatuksen toimivuuden kannalta, arvio kuivatusojien kunnostuksen tarpeellisuudesta perusteluineen sekä tieto niiden kuivatusojien kaivussyvyydestä, joiden kunnostus katsotaan tarpeelliseksi;

- 3) mahdollisten täydennysojien sijainti ja suunniteltu kaivussyvyys sekä perustelut sille, miksi niiden kaivaminen on tarpeellista lasku- tai kuivatusojien kunnostamisen sijasta;

- 4) ne osuudet lasku- ja kuivatusojista, joissa on havaittu syöpymistä tai liettymistä.

Laskuojien kunnostustarvetta tulee suometsän hoitosuunnitelmassa arvioida sillä perusteella, kuinka ne vaikuttavat suoalueella sijaitsevien kuivatusojien toimintaan ja tarkoituksenmukaiseen kuivatustilaan. Laskuojien kunto tulee selvittää seuraavaan vesistöön tai puroon saakka, korkeintaan kuitenkin kilometrin matkalta siitä alueesta, jonka kuivatustilan parantamiseksi suunnittelua tehdään.

Kuivatusojien kunnostus voidaan suometsän hoitosuunnitelmassa katsoa tarpeelliseksi, jos puuston määrä, turpeen laatu sekä ojien kunto yhdessä tarkastellen synnyttävät epäsuotuisan kuivatustilan, joka rajoittaa puuston kasvua, eikä sitä pystytä korjaamaan muilla vähemmän ympäristövaikutuksia aiheuttavilla metsänkäsitely- tai hoitotoimenpiteillä.

Suometsän hoitosuunnitelmaan voidaan sisällyttää täydennysojia koskevia toimenpiteitä, jos ne ovat tarpeellisia vesistöhaittojen estämiseksi. Lisäksi suunnitelmaan voidaan sisällyttää täydennysojia koskevia toimenpiteitä, jos:

1) aikaisempi ojitus on muuttanut täydennysojien vaikutusalueen vesitaloutta ja lisännyt puuston kasvua;

2) täydennysojat korjaavat aikaisemmin puutteellisesti tai virheellisesti sijoitettujen tai kaivettujen ojien kuivatusta;

3) kuivatustilan parantaminen täydennysojia kaivamalla on taloudellisesti tarkoituksenmukaista eikä täydennysojien kaivamisella aiheuteta ylimääräisiä vesistö-, ilmasto- tai monimuotoisuushaittoja verrattuna vanhojen ojien kunnostamiseen; ja

4) täydennysojat voidaan sijoittaa siten, ettei niiden kuivatusvaikutus ulotu sellaiselle alueelle, jonka vesitalous on luonnontilassa.

Jos edellisen ojituksen virheellistä tai puutteellista kuivatusta on tarkoitus korjata täydennysojia kaivamalla, suometsän hoitosuunnitelmaan ei pääsääntöisesti saa sisällyttää vanhojen saman alueen kuivatusojien kunnostamista koskevia toimenpiteitä. Suometsän hoitosuunnitelmassa tulee ottaa huomioon, että alueen riittävä kuivatustila voidaan saavuttaa, kun täydennysojien ja kunnostettavien ojien määrä on yhteensä enintään 280 metriä hehtaaria kohden.

Kun täydennysojan tarkoituksena on veden ohjaaminen vesiensuojelurakenteeseen tai veden puhdistamiseen käytetylle alueelle, tulee se suometsän hoitosuunnitelmassa merkitä kuuluvaksi kyseiseen vesiensuojelurakenteeseen tai alueeseen ja sen tarpeellisuutta arvioida osana suunnitelmassa kuvattuja vesiensuojelutoimia.

18 §

Suometsän hoitosuunnitelman tuen määrä ja hyväksyttävät kokonaiskustannukset

Suometsän hoitosuunnitelman tuki on 60 prosenttia suunnittelun kohtuullisista kustannuksista, jos suunnitelma kattaa alle 50 hehtaaria tai hankkeessa on mukana enintään kolme kiinteistöä. Tuki on 70 prosenttia, jos suunnitelma kattaa 50–150 hehtaaria tai hankkeessa on mukana 4–10 kiinteistöä. Tuki on 80 prosenttia, jos suunnitelma kattaa yli 150 hehtaaria tai hankkeessa on mukana yli kymmenen kiinteistöä. Tuki määräytyy tuen saajalle edullisimman tavan mukaan.

Yhteishankkeissa kustannukset ositellaan osakastiloille niille aiheutuneiden kustannusten mukaan.

19 §

Suometsässä toteutettavan vesiensuojelun ja tehtävien piennarteiden tuen määrä ja hyväksyttävät kokonaiskustannukset

Tuki vesiensuojelutoimenpiteiden toteutukseen on enintään 100 prosenttia toimenpiteiden hyväksyttävistä kohtuullisista kokonaiskustannuksista. Hyväksyttäviin kokonaiskustannuksiin voidaan sisällyttää työ- ja tarvikekustannukset sekä hankkeeseen liittyvät lupa- ja toimitusmaksut. Hankkeen toteutuksesta aiheutuvat osakkaiden toisilleen maksamat korvaukset ovat hyväksyttäviä kustannuksia vain pintavalutusalueiden, kosteikkojen, tulvatasanteiden ja lasketusallasalueiden tai näiden yhdistelmien osalta.

Tuki piennarteiden tekemiseen on 1,35 euroa metriä kohden.

Yhteishankkeissa kustannukset ositellaan osakastiloille niille aiheutuneiden kustannusten mukaan.

5 luku

Metsätien tekeminen

20 §

Metsätien tekemistä koskevat yleiset edellytykset

Tien, siihen liittyvien kääntö- ja ohituspaikkojen sekä varastoalueiden mitoituksessa ja toimivuudessa tulee noudattaa niitä metsäalan hyvän ammattikäytännön mukaisia metsätieohjeita, jotka koskevat kelinrakennusta lukuun ottamatta ympärivuotisesti liikennöitäviä alemmanasteisia teitä.

21 §

Yksityistien perusparannus

Yksityistien perusparannettavan osuuden tulee olla vähintään 500 metriä pitkä.

Perusparannettavan yksityistien ja siihen sisältyvä uuden tien tavoitekantavuuden tulee olla 50—80 meganewtonia neliömetriä kohden.

Perusparannettavan yksityistien kuljetuksista yli 30 prosenttia tulee olla metsätalouden edellyttämiä kuljetuksia. Metsätalouden edellyttämien kuljetusten osuus määritetään samojen periaatteiden mukaisesti kuin niiden osuus määritetään tietomitoituksessa tienpitovelvollisuuden ja siitä aiheutuvien kustannusten jakamiseksi tieosakkaiden kesken.

Perusparannukseen voidaan sisällyttää uuden metsätien rakentamista, jos se on perusparannettavan tien käyttötarkoituksen kannalta tarkoituksenmukaista. Uuden metsätien osuus perusparannuksesta saa olla enintään 10 prosenttia tuettavan tien kokonaispituudesta, kuitenkin enintään 500 metriä.

Perusparannettavan tien vaikutusalueen tietiheys saa olla enintään 15 metriä vaikutusalueen hehtaaria kohden ja, jos tien vaikutusalueella on metsäkuljetusta vaikeuttavia maastotekijöitä, 18 metriä vaikutusalueen hehtaaria kohden. Jos perusparannukseen sisältyy uuden tien tekemistä, tietiheys saa olla enintään 15 metriä hehtaaria kohden perusparannettavan tieosuuden ja uuden tieosuuden yhteisellä vaikutusalueella. Tästä poiketen tuki voidaan myöntää, jos perusparannuksen yhteydessä poistetaan metsäkuljetuksen estävä maastovaikeus. Tällöin tietiheys saa olla enintään 18 metriä hehtaaria kohden perusparannettavan tieosuuden ja uuden tieosuuden yhteisellä vaikutusalueella.

Tuen myöntämisen edellytyksenä on, että tietyypin edellyttämästä tarpeellisesta sorastuksesta, rumpujen ja siltojen kunnosta sekä tukkeutuneiden ojien avaamisesta ja muista kunnossapidon edellyttämistä töistä on huolehdittu tien käyttöä vastaavalla tavalla valtion rahoitukseen liittyvän hoito- ja kunnossapitovelvollisuuden voimassaolon aikana.

Perusparannettavan yksityistien ja siihen sisältyvä uuden tien päällysrakenteen leveyden tulee olla vähintään 3,6 metriä.

22 §

Yksityistien perusparannuksen tuen määrä ja hyväksyttävät kokonaiskustannukset

Yksityistien perusparannuksen tuen määrä on yhteishankkeissa ja yhteismetsän toteuttamissa hankkeissa 70 prosenttia perusparannuksesta aiheutuneista hyväksyttävistä, kohtuullisista

kokonaiskustannuksista. Silloin kun perusparannukseen sisältyy sillan tekemistä tai korjaamista, voidaan sillan suunnittelu-, työ- ja tarvikekustannuksiin myönnettävän tuen määrää yhteishankkeissa ja yhteismetsän toteuttamissa hankkeissa korottaa viidellätoista prosenttiyksiköllä edellä mainitusta.

Hyväksyttäviin kokonaiskustannuksiin voidaan sisällyttää hankkeesta aiheutuneet suunnittelu-, työ- ja tarvikekustannukset sekä hankkeeseen liittyvät lupa- ja toimitusmaksut. Hyväksyttäviin kokonaiskustannuksiin voidaan sisällyttää myös hankkeen valvonnasta aiheutuneet kustannukset, jos hankkeen valvoja on eri kuin toteuttaja eikä valvontaa tehdä tiekunnan omana työnä. Suunnittelukustannukset voivat sisältää kantavuuden mittauksesta aiheutuneet kohtuulliset kustannukset. Tietoimituksessa osakastiloille mahdollisesti määrättävät korvaukset eivät ole hyväksyttäviä kustannuksia.

Yhden maanomistajan kiinteistöllä toteutettavan yksityistien perusparannuksen tuki on 6 000 euroa kilometriä kohden.

23 §

Uuden metsätien tekeminen

Uuden metsätien tulee olla vähintään 500 metriä pitkä, jos tien vaikutusalueen arvioitu kestävä vuotuinen hakkuumäärä on vähintään kolme kuutiometriä hehtaaria kohden, ja vähintään 800 metriä, jos vaikutusalueen arvioitu vuotuinen hakkuumäärä on alle kolme kuutiometriä hehtaaria kohden.

Uuden metsätien vaikutusalueen tietiheys saa olla enintään 15 metriä vaikutusalueen hehtaaria kohden. Vaikutusalueella, jolla arvioitu vuotuinen hakkuumäärä on enintään kuutiometri hehtaaria kohden, tietiheys saa kuitenkin olla korkeintaan kahdeksan metriä vaikutusalueen hehtaaria kohden. Jos metsätien tekemisen tarkoituksena on metsäkuljetuksen estävän maastovaikeuden poistaminen, tietiheyttä voidaan korottaa enintään kolmella metrillä vaikutusalueen hehtaaria kohden.

Uuden metsätien tavoitekantavuuden tulee olla 50—80 meganewtonia neliometriä kohden.

Uuden metsätien kuljetuksista yli puolet tulee olla metsätalouden edellyttämiä kuljetuksia. Metsätalouden edellyttämien kuljetusten osuus määritetään samojen periaatteiden mukaisesti kuin niiden osuus määritetään tietoimituksessa tienpitovelvollisuuden ja siitä aiheutuvien kustannusten jakamiseksi tieosakkaiden kesken.

Uuden metsätien päällysrakenteen leveyden tulee olla vähintään 4,0 metriä.

24 §

Uuden metsätien tekemistä koskevan tuen määrä ja hyväksyttävät kokonaiskustannukset

Uuden metsätien tekemisen tuki on eteläisessä Suomessa 30 prosenttia, keskisessä Suomessa 40 prosenttia ja pohjoisessa Suomessa 50 prosenttia uuden metsätien tekemisestä aiheutuneista hyväksyttävistä, kohtuullisista kustannuksista. Silloin kun uuden tien tekeminen sisältää sillan rakentamisen, voidaan sillan suunnittelu-, työ- ja tarvikekustannuksiin myönnettävän tuen määrää korottaa kymmenellä prosenttiyksiköllä.

Hyväksyttäviin kokonaiskustannuksiin voidaan sisällyttää hankkeesta aiheutuneet suunnittelu-, työ- ja tarvikekustannukset sekä hankkeeseen liittyvät lupa- ja toimitusmaksut. Hyväksyttäviin kokonaiskustannuksiin voidaan sisällyttää myös hankkeen valvonnasta aiheutuneet kustannukset, jos hankkeen valvoja on eri kuin toteuttaja eikä valvontaa tehdä tiekunnan omana työnä. Tietoimituksessa osakastiloille mahdollisesti määrättävät korvaukset eivät ole hyväksyttäviä kustannuksia.

6 luku

Ympäristötuki ja metsäluonnon hoitohankkeet

25 §

Ympäristötuen kohdentaminen

Ympäristötuki tulee ensisijaisesti kohdentaa metsälain 10 §:ssä tarkoitettujen erityisen tärkeiden elinympäristöjen ominaispiirteiden säilyttämiseen. Tukea voidaan myöntää myös muihin monimuotoisuuden kannalta arvokkaisiin kohteisiin.

26 §

Ympäristötuen määrä

Ympäristötuen määrä ilman kannustinkorvausta on kolmasosa siitä määrästä, joka saadaan vähentämällä kohteen peruskorvauksen ja hakkuuarvokorvauksen summasta maanomistajan omavastuuosuus. Peruskorvaus on maakuntapohjaisesti määritellyn alueen puukuutiometrin keskikantohinta kerrottuna kahdella ja ympäristötukikohteen pinta-alalla. Hakkuuarvokorvaus saadaan kertomalla kohteella olevan puuston määrä maakuntapohjaisesti määritellyn alueen puukuutiometrin keskikantohinnalla. Puustoksi katsotaan metsien kestävästä hoidosta ja käytöstä annetun valtioneuvoston asetuksen 16 §:ssä tarkoitettu markkinakelpoinen puusto. Omavastuuosuus on neljä prosenttia sen kiinteistön puuston arvosta, jolla kohde sijaitsee, kuitenkin enintään 3 000 euroa. Puuston arvon määrittämisessä käytetään maakuntapohjaisesti määritellyn alueen puukuutiometrin keskikantohintaa.

Kannustinkorvaus lasketaan siten, että ensin jaetaan kuolleen puun määrää ja laatua koskevat vaatimukset täyttävien kuvioiden pinta-ala ympäristötukikohteen pinta-alalla, sitten saatu osamäärä kerrotaan 0,2:lla ja lopuksi saatu tulo kerrotaan 1 momentissa tarkoitettulla ympäristötuen määrällä. Kuolleen puun määrän tulee olla kannustinkorvaukseen laskettavalla kuviolla vähintään 20 kuutiometriä hehtaaria kohden ja vähintään 10 kuutiometriä. Kannustinkorvaukseen laskettavaksi kuolleeksi puuksi luetaan kaikki kuolleet pystyssä olevat ja kaatuneet maanpinnan tason yläpuoliset rungot, joiden läpimitta on vähintään 15 senttimetriä.

Ympäristötukisopimuksen valmistelu korvataan kohtuullisten todellisten kustannusten perusteella. Korvauksen määrä on enintään 20 prosenttia sopimuskohteelle myönnettävän ympäristötuen määrästä. Lisäksi ympäristötukena voidaan korvata kokonaan ne kohtuulliset kustannukset, jotka aiheutuvat hoito- ja kunnossapitosuunnitelman laatimisesta ja toteuttamisesta.

27 §

Metsäluonnon hoidon tuen kohdentaminen

Metsäluonnon hoidon tuen kohdentamisen perusteena ovat esitettyjen toimenpiteiden merkittävyys ja vaikuttavuus sekä kustannustehokas toteuttamistapa metsäluonnon monimuotoisuuden tai vesiensuojelun edistämisen kannalta. Rahoitus kohdennetaan niihin toimenpiteisiin, joilla voidaan saavuttaa alueellisesti merkittävimmät luonnon monimuotoisuudelle ja vesiensuojelulle asetetut tavoitteet.

28 §

Metsäluonnon hoidon tuen määrä

Metsäluonnon hoidon tukena voidaan korvata kokonaan hankkeen hyväksyttävät kohtuulliset kustannukset. Hyväksyttäviin kokonaiskustannuksiin voidaan sisällyttää hankkeesta aiheutuneet suunnittelu-, työ- ja tarvikekustannukset sekä hankkeeseen liittyvät lupa- ja toimitusmaksut.

29 §

Kulotuskohde

Kulotuskohteen tulee olla yli kahden hehtaarin uudistusala ja sen tulee olla ravinteisuudeltaan kuivahko kangas tai sitä rehevämpi.

Kulotusalueelle tulee jättää vähintään 20 kuutiometriä säästöpuita, jotka sijoitetaan yhteen tai useampaan säästöpuuryhmään. Yli neljän hehtaarin kulotusaloilla säästöpuita tulee jättää vähintään viisi kuutiometriä hehtaaria kohden. Säästöpuihin voidaan lukea kaikki rinnankorkeuslähimitaltaan yli 15 senttimetriset puut. Säästöpuut tulee polttaa kulotuksen yhteydessä. Metsätuhojen torjunnasta annetussa laissa (1087/2013) säädettyä velvoitetta vahingoittuneiden puiden poistamisesta on noudatettava säästöpuita jätettäessä.

30 §

Kulotustuen määrä

Kulotustuki on 1 500 euroa hehtaaria kohden, kun kulotusala on vähintään neljä hehtaaria, ja 2 000 euroa hehtaaria kohden, kun kulotusala on alle neljä hehtaaria.

Kulotusosalle jäävästä poltettavasta puustosta aiheutuva tulonmenetys korvataan enintään 50 kuutiometriin saakka. Korvaus tulonmenetyksestä lasketaan kertomalla kohteella olevan poltettavan puuston määrä maakuntapohjaisesti määritellyn alueen puukuutiometrin keskikantohinnalla. Korvattavaksi puustoksi katsotaan kaikki rinnankorkeuslähimitaltaan yli 15 senttimetriset puut.

7 luku

Erinäiset säännökset

31 §

Euroopan komission hyväksymispäätöksen huomioon ottaminen tukipäätöksessä

Kannustejärjestelmälain 33 §:n 2 momentissa tarkoitetusta tukipäätöksestä tulee käydä ilmi, että seuraavat tukea myönnettäessä huomioon otetut vaatimukset perustuvat Euroopan komission hyväksymispäätökseen:

- 1) tukea ei myönnetä suurille yrityksille eikä vaikeuksissa olevalle yritykselle;
- 2) tukea ei myönnetä yritykselle, jolla on maksamaton perintämääräys;
- 3) tukea ei myönnetä metsässä tehtävään työhön, joka on aloitettu ennen tukihakemuksen jättämistä tukiviranomaiselle;
- 4) tuki myönnetään hyväksyttävien kustannusten perusteella ja komission hyväksymän tukiprosentin mukaisena taikka komission hyväksymän tuen laskentaperusteen mukaisesti;
- 5) tuki myönnetään ottaen huomioon kannustejärjestelmälain 12 §:n 1 momentissa säädetyt tuen enimmäismäärät;
- 6) rahoitettavaan työhön tai toimenpiteeseen ei ole myönnetty muuta etuutta julkisista varoista kannustejärjestelmälain 8 §:ssä tarkoitetulla tavalla;

7) rahoitettavien toimenpiteiden toteuttamisessa noudatetaan Euroopan unionin ja kansallista lainsäädäntöä;

8) tuki myönnetään noudattaen, mitä kannustejärjestelmälaissa 2-4 luvussa ja tässä asetuksessa säädetään asianomaisen tuen myöntämisen edellytyksistä;

9) tukea myönnettäessä noudatetaan kannustejärjestelmälain 27 §:ssä ja 28 §:n 4 momentissa säädettyjä velvoitteita;

10) hakemuksessa on ilmoitettu vähintään hakijayrityksen nimi ja koko, hankkeen tai toiminnan kuvaus, mukaan lukien sijaintipaikka sekä aloitus- ja lopetusaika, hankkeen toteuttamiseksi tarvittavan tuen määrä ja tukikelpoiset kustannukset;

11) suometsän hoitosuunnitelman tuen saaja noudattaa suometsän vesiensuojelutoimenpiteiden ja piennarteiden tekemisen tuen hakemista koskevaa velvoitetta sekä velvoitetta jättää suunnitelmaan sisältyvät ojat kunnostamatta;

12) tuensaaja noudattaa hoito- ja kunnossapitovelvollisuutta, velvoitetta sallia tien virkistyskäyttö sekä ympäristötukisopimuksen velvoitteita siltä osin kuin tukeen liittyy kyseinen velvoite.

32 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2024 ja on voimassa 31 päivään joulukuuta 2029. Tätä asetusta sovelletaan metsätalouden määräaikaisen kannustejärjestelmän toimeenpanoon myös asetuksen voimassaolon päätyttyä.

Helsingissä 16.11.2023

Maa- ja metsätalousministeri Sari Essayah

Metsäneuvos Niina Riissanen